

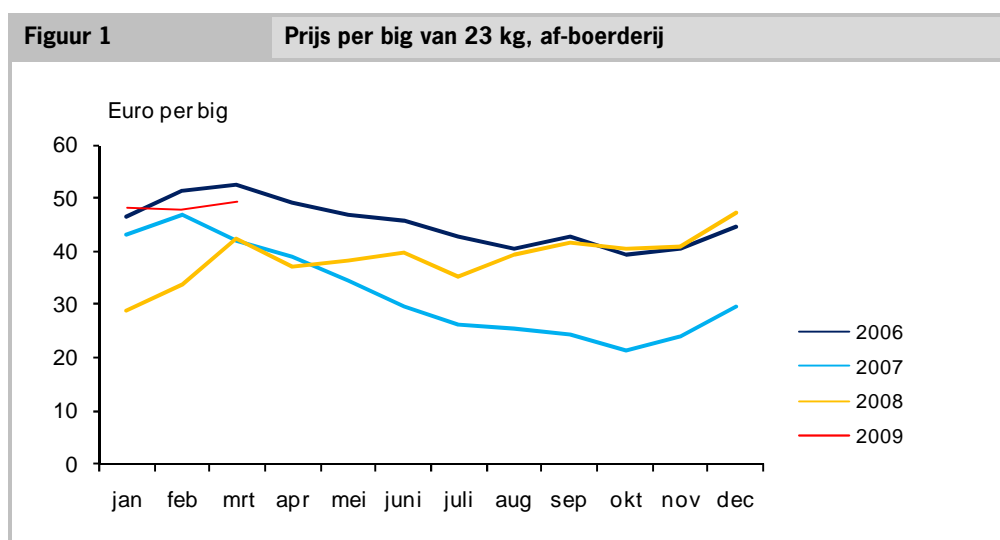
Eerste kwartaal 2009 zeugenhouderij: saldo flink omhoog

Jan Bolhuis en Arjan Wisman

De biggenprijzen stagneerden in het eerste kwartaal van 2009, maar bleven wel ruim boven het niveau van 2008. Er zijn in de eerste maanden van 2009 meer biggen geëxporteerd dan in dezelfde periode van vorig jaar. Door het hoge prijsniveau ligt het saldo van de zeugenhouderijbedrijven hoger dan in het eerste kwartaal van 2008.

Markt en prijzen

Het prijsverloop van biggen werd in dit kwartaal sterk bepaald door de ontwikkelingen op de varkensmarkt. In de regel stijgen in het eerste kwartaal de biggenprijzen maar door de tegenvallende ontwikkelingen op de varkensmarkt kwam de prijs nauwelijks van zijn plaats (figuur 1). Hoewel Duitsland voor ons land veruit de belangrijkste afzetmarkt is, speelt bij de prijszetting de afzet naar Zuid- en Oost-Europa vaak een beslissende rol. Gebrek aan vertrouwen in de varkensmarkt heeft ertoe geleid dat de vraag vanuit Spanje grotendeels is weggefallen. De afzet naar een aantal Oost-Europese landen werd tijdelijk bemoeilijkt door de strenge vorst waardoor bestellingen werden afgezegd. Ook kampte een aantal Oost-Europese landen met dalende valuta waardoor de biggen voor deze landen te duur werden. Pas in de loop van maart trad er enige verbetering op in de marktsituatie. Een kleine prijsverhoging van de varkens zorgde voor een betere stemming. Het vertrouwen bij de varkensmesters in een positieve prijsontwikkeling over 3 à 4 maanden groeide waardoor zowel de vraag als de bereidheid om een iets hogere prijs voor biggen te betalen toenam. De biggenprijzen liepen hierdoor enkele euro's op.

Export van biggen hoger

Volgens de PVE zijn er in het eerste kwartaal ruim 1,3 miljoen biggen geëxporteerd. Dit zijn er bijna 160.000 meer dan in het eerste kwartaal van vorig jaar. Wel dient hierbij te worden opgemerkt dat de export in het eerste kwartaal van 2008 aanzienlijke terugviel. Dit jaar valt vooral de sterke daling van de export naar Spanje op, van circa 227.000 stuks naar ruim 58.000 stuks. Ondanks concurrentie uit Denemarken is de uitvoer naar Duitsland met 130.000 stuks toegenomen tot ruim 715.000 stuks. Door de sterk gekrompen zeugenstapel in Polen is er een tekort aan biggen. Het tekort wordt in belangrijke mate opgevuld door invoer uit Nederland. De uitvoer naar Polen is hierdoor met 75.000 stuks toegenomen tot 125.000 stuks. De export naar Roemenië is met circa 50.000 stuks gestegen. Door de dalende wisselkoers is de uitvoer naar Hongarije gehalveerd. De Nederlandse export van biggen lijkt echter steeds meer te verschuiven van Zuid naar Oost-Europa. Met name de uitvoer naar Spanje heeft in de loop der jaren aanzienlijk aan belang ingeboet.

Saldo flink omhoog

Het saldo is in het eerste kwartaal van het lopende jaar 50.000 euro hoger uitgekomen dan vorig jaar. De biggenprijs is sterk bepalend voor het saldo, maar ook de prijzen van voer, opfokzeugen en slachtzeugen zijn van groot belang voor de saldo-ontwikkeling. In het eerste kwartaal waren de biggen ruim 13 euro per stuk duurder (+ 38%) dan in hetzelfde kwartaal van 2008. De piek van de biggenprijzen ligt meestal in het voorjaar door de sterke vraag uit de Zuid-Europese landen. De komst van veel toeristen, dus grotere consumptie, in de zomerperiode stimuleert een (tijdelijk) grotere varkensvleesproductie in die landen. Voor een bedrijf met 400 zeugen zijn de opbrengsten uit biggen in het eerste kwartaal 35.000 euro per bedrijf hoger uitgekomen. Daarnaast zorgde de hogere slachtzeugenprijs voor bijna 5.000 euro hogere omzet en aanwas, ondanks de duurdere fokgelten. Dankzij de gedaalde voerprijzen (-16%) zijn de voerkosten in het eerste kwartaal bijna 10.000 euro per bedrijf lager dan in hetzelfde kwartaal van voorgaand jaar. Het kwartaalsaldo is uiteindelijk met bijna 50.000 euro gestegen naar 66.000 euro per bedrijf. Het saldo per bedrijf is daarmee vier maal zo hoog als in hetzelfde kwartaal van 2008 (figuur 2). Ook vergeleken met voorgaande kwartalen zijn de resultaten sterk verbeterd. Sinds het tweede kwartaal van 2006 is het saldo niet meer zo hoog geweest als in het eerste kwartaal van 2009. Als ook rekening wordt gehouden met de overige kosten, zoals huisvesting en mestafzet, zal het inkomen uit bedrijf in het eerste kwartaal ook weer licht positief zijn.

Figuur 2 Saldo per kwartaal op fokvarkensbedrijven (bij een omvang van 400 zeugen per bedrijf)

